

Jaarverslag 2024

Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp

Leiderdorp
Laat iedereen meedoen!

In ons land moeten we allemaal mee kunnen doen in de maatschappij. Iedereen verdient voldoende mogelijkheden, kansen en hulp. Dit geldt voor jongeren, ouderen, mantelzorgers, vrijwilligers, vluchtelingen en mensen met een laag inkomen.

Maar hoe krijgen zij hulp?
Verschillende wetten en gemeentelijke regelingen helpen bij het oplossen, verminderen of draaglijk maken van problemen.

Adviesraad Sociaal Domein

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	3
Taak van de gemeente binnen het sociaal domein	4
Taak en werkwijze van de Adviesraad Sociaal Domein	5
Uitgebrachte adviezen	6
Activiteiten en algemene zaken	7 - 9
Vooruitblik 2025	10

Inleiding

Met genoegen biedt de Adviesraad sociaal domein zijn jaarverslag aan. In dit verslag een terugblik op het jaar 2024 en een korte vooruitblik op wat de adviesraad te wachten staat in 2025.

Helaas hebben voorzitter Hein van der Zande en drie bestuursleden aangegeven dat zij, om reglementaire of andere redenen, in de loop van 2025 hun bestuursfunctie niet langer zullen vervullen. We zijn hen dankbaar voor hun jarenlange bijdragen.

Veranderingen zoals deze stellen het bestuur, in een tijd dat de krapte op de 'vrijwilligersmarkt' groot is, voor een uitdaging. De adviesraad pleegt dan ook maximale inspanning om ook in 2025 weer op volle sterkte aan de slag te kunnen. In 2024 hebben zes oriënterende gesprekken plaatsgevonden met kandidaat-bestuursleden. Deze hebben niet tot resultaat geleid. Ook in het begin van 2025 zijn nog gesprekken gaande met een aantal aspirant-bestuurders. Wat fijn dat de betrokken bestuurders hebben aangegeven aan te zullen blijven tot medio 2025 waardoor wat extra zoektijd is gecreëerd.

De adviesraad vindt het erg belangrijk om aan te geven dat de samenwerking met de (beleids)ambtenaren van de gemeente Leiderdorp het afgelopen jaar als zeer prettig en constructief ervaren is. Bij alle plenaire vergaderingen waren ambtenaren te gast om het gemeentelijk beleid toe te lichten en met de adviesraadleden van gedachten te wisselen. Wederzijdse inzichten om het sociaal domein nog effectiever en aantrekkelijker vorm te geven werden gedeeld. Dank voor de prettige samenwerking!

Het afgelopen jaar is de adviesraad veelvuldig naar buiten getreden door middel van werkbezoeken aan wijkcentra en deelname aan constructieve gesprekken met besturen en professionals in het sociaal domein om hierin nog dieper inzicht te krijgen.

Om meer bekendheid te geven aan de adviesraad werd in 2024 een informatiefolder gemaakt die inmiddels is verspreid onder huisartsen, welzijnsorganisaties, apotheken, scholen en andere relevante instellingen.

De Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp heeft 2024 positief afgesloten met een informeel samenzijn, ter versterking van de onderlinge contacten en hij gaat in 2025 vol enthousiasme verder met de taak waarvoor hij is aangesteld: samen met de gemeente op zo veel mogelijk manieren streven naar een optimale dienstverlening voor de burgers van Leiderdorp.

Taak van de gemeente binnen het sociaal domein

De term sociaal domein verwijst naar alle activiteiten en voorzieningen die gericht zijn op het welzijn en de ondersteuning van burgers binnen een samenleving. Dit omvat vele onderwerpen en aandachtsgebieden die allemaal inspelen op de individuele verhalen van de mensen binnen een gemeente.

“Het sociaal domein houdt zich bezig met maatschappelijke zorg en welzijn voor individuen en gemeenschappen binnen een gemeente: overheid, instellingen en burgers werken hierin samen.” (<https://www.mrm.nl> › wat-is-het-sociaal-domein)

Het sociaal domein bestrijkt verschillende aandachtsgebieden die allemaal gericht zijn op het welzijn van mensen binnen de samenleving. Het omvat vele aspecten van het dagelijks leven waarbij ondersteuning nodig kan zijn.

Ondersteuning vanuit het sociaal domein wordt geregeld door drie wetten:

1. Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
2. Jeugdwet
3. Participatiewet.

Bij het uitvoeren van deze wetten speelt de gemeente een centrale rol. Zij is verantwoordelijk voor het organiseren en uitvoeren van veel taken op het gebied van zorg, welzijn en participatie. Het sociaal domein is daarom bij elke gemeente een belangrijk focusgebied.

Voortvloeiend uit de bovenstaande drie wetten houdt de gemeente zich binnen het sociaal domein bezig met:

- Het bevorderen van de sociale samenhang, mantelzorg, vrijwilligerswerk, toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking en voor ouderen, veiligheid en leefbaarheid en het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.
- Het ondersteunen van zelfredzaamheid en participatie in de eigen woonomgeving van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen of van ouderen.
- Het bieden van beschermd wonen of opvang.
- De juiste toegang tot de jeugdzorg.
- Vluchtelingenopvang en -begeleiding.
- Asielzoekersopvang en -begeleiding.
- Toeleiding naar werk en een zelfstandig bestaan (Participatiewet, schuldhulpverlening en minimabeleid).
- Het bieden van voldoende cultuur, sport en onderwijs.
- Aandacht voor een dementievriendelijke samenleving.
- LHBTIQ+ activiteiten.
- Prenataal huisbezoek.
- Inburgering.

In het sociaal domein zijn diverse uitdagingen te vinden. Een van de belangrijkste is het balanceren tussen het bieden van de juiste ondersteuning aan burgers en tegelijkertijd efficiënt omgaan met beschikbare middelen. Ook spelen er vraagstukken rondom vergrijzing, toenemende diversiteit in de samenleving en de samenwerking tussen verschillende instanties. Het vinden van passende oplossingen voor deze uitdagingen vraagt om creativiteit, goede samenwerking en flexibiliteit.

Taak en werkwijze Adviesraad Sociaal Domein

De leden van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp, hierna te noemen de adviesraad, houden zich ieder vanuit hun eigen achtergrond bezig met de onderwerpen binnen het sociaal domein, onder meer maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulpverlening, toegang tot het sociaal domein, participatiewet, aanpak huiselijk geweld, leerlingenvervoer, werk en inkomen, ouderen en eenzaamheid, mantelzorg en vrijwilligerswerk, schuldhulpverlening en minimabeleid, vluchtelingen en de sociale agenda.

De adviesraad bestaat naast een onafhankelijke voorzitter uit zes leden, allen woonachtig in Leiderdorp, en heeft secretariële ondersteuning. De adviesraad vergadert tenminste zesmaal per jaar. De leden zijn niet bestuurlijk verbonden aan maatschappelijke organisaties in de Leidse regio.

Het College van burgemeester en wethouders heeft de taken en werkwijze van de adviesraad vastgelegd in de Regeling adviesraad Leiderdorp. De raad

- Geeft gevraagd en ongevraagd advies over (concept)beleidsstukken en relevante ontwikkelingen.
- Adviseert op hoofdlijnen.
- Laat zich informeren via overleg met de betreffende wethouder en via de beleidsambtenaren van de gemeente.
- Bezoekt (informatie)bijeenkomsten of bijeenkomsten waarop met inwoners van Leiderdorp, vertegenwoordigers van zorgorganisaties en andere organisaties/verenigingen die een binding hebben met het sociaal domein ervaringen kunnen delen.
- Signaleert en adviseert over landelijk, regionaal en lokaal relevante ontwikkelingen en knelpunten in de uitvoering van gemeentelijke taken binnen het sociaal domein.
- Organiseert een aantal informele bijeenkomsten en er zijn diverse (online) contacten. Deze contacten waren soms met alle, soms met een aantal leden.
- Brengt advies uit wanneer een daartoe bevoegde instantie daarom vraagt.

Het proces van het vormgeven van de raadsadviezen vindt tussen de vergaderingen op digitale wijze plaats. Het bestuderen van de initiatieven en besluiten, het vergaren van relevante kennis en het formuleren van de adviezen vergt veel tijd (soms binnen een kort tijdsbestek) van de adviesraadleden.

Inspraak en uitgebrachte adviezen 2024

De adviesraad organiseerde afgelopen jaar zes officiële vergaderingen. Tijd voor overleg met de (beleids)ambtenaren werd structureel aan het begin van ieder overleg ingebouwd zodat de leden van de adviesraad goed geïnformeerd werden over voorgenomen beleidsinitiatieven. Ook werden door het college genomen besluiten toegelicht. Na de ambtelijke toelichting werden in besloten kring de initiatieven en beleidsvoorstellen besproken.

De adviesraad dankt hierbij de ambtelijke vertegenwoordigers voor hun inzet, deskundigheid en heldere wijze van informatieverstrekking bij de behandelde onderwerpen.

Onderwerpen waaraan aandacht is besteed, dan wel advies over is uitgebracht:

- Algemene samenwerking met de Rekenkamercommissie, onder meer overleg inzake schuldhelpverlening.
- Inbreng inzake verhoging van de vrijstelling van giften voor mensen met een uitkering.
- Meedenken en -praten over (preventieve) jeugdzorg binnen de gemeente Leiderdorp.
- Betrokken bij Integraal kindcentrum Buitenhof.
- Betrokken bij invulling jongerenparticipatie.
- Aandacht voor spreidingswet en huisvesting vluchtelingen/asielzoekers.
- Communicatiemateriaal ontwikkeld om werk van de adviesraad meer onder de aandacht van inwoners te krijgen.
- Meedenken over beleidsregels Wmo.
- Meedenken over de regiovisie huiselijk geweld.
- Meedenken over educatieve agenda en laaggeletterdheid.
- Kennismaking met burgemeester en uitwisselen van verwachtingen.
- Advies vitaliteit en wensen doelgroep ouderen.
- Advies complimenten mantelzorgers in Leiderdorp.
- Advies programmaplan Maatschappelijke zorg Leidse regio 'Alle burgers horen erbij! Samen bouwen aan de Maatschappelijke zorg Leidse regio 2023 – 2029'.
- Advies beleidsplan tegen armoede 'Een brug naar betere kansen'.
- Advies proeftuin integraal werken in Leiderdorp.
- Advies beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2024.
- Advies 'Geweld Thuis samen Aanpakken'.
- Advies aandacht voor LHBTIQA+-gemeenschap.

Activiteiten en Algemene zaken

Deelname/acties van één of meerdere adviesleden aan verschillende bijeenkomsten 2024

Wanneer	Activiteit
14-03-2024	Aanbieding jaarverslag 2023 aan wethouder Binnendijk
21-03-2024	1 ^e Sociaal café
26-03-2024	Bijeenkomst dementievriendelijke gemeente
04-04-2024	Gesprek Incluzio n.a.v. brief huisbezoeken
14-04-2024	Regiovoorzittersoverleg
18-04-2024	Vervolgoverleg werkgroep dementie
21-05-2024	Regionaal overleg aanbesteding hulpmiddelen
07-2024	Diverse bezoeken koffiebijeenkomsten in buurtcentra
08-2024	Diverse bezoeken koffiebijeenkomsten in buurtcentra
10-09-2024	Bijeenkomst Ketenoverleg dementie
19-09-2024	Gesprek voorzitter COC Leiden inzake LHBTIQ+-gemeenschap Leiderdorp
23-09-2024	Gesprek Visser 't Hooft Lyceum inzake LHBTIQ+-jongeren
25-09-2024	Gesprek Incluzio inzake LHBTIQ+-gemeenschap Leiderdorp
11-10-2024	Regiovoorzittersoverleg
17-10-2024	2 ^e Sociaal café
28-10-2024	Vorbereidingsoverleg regionale bijeenkomst
30-10-2024	Overleg Incluzio inzake samenwerking Hecht
7-11-2024	Bijeenkomst Mantelzorgwaardering
23-09-2024	Taskforce complexe jeugdproblematiek
25-11-2024	Overleg met Olaf Simonse, onderzoeker en adviseur psychologie en economisch gedrag
	Zoom-bijeenkomst mondzorg jonge kinderen en mensen in de bijstand
03-12-2024	Brainstormsessie Vrijwilligersprijs 2025
03-12-2024	Deel twee task force
09-12-2024	Regionale kenniswerkplaats onbegrepen gedrag
10-12-2024	3 ^e Sociaal Café
	Fundamentele heroverweging gespecialiseerde Jeugdzorg Holland Rijnland
	Vluchtelingen voor Woonzorgcomponent Leidse Regio
NB	Overleg eindrapport schuldhelpverlening rekenkamer Leiden/Leiderdorp

Jaarverslag 2023

Op 14 maart 2024 werd aan wethouder Daan Binnendijk het Jaarverslag 2023 uitgereikt en inhoudelijk besproken. De wethouder sprak zijn waardering uit voor het werk dat de adviesraad had verricht.

Bezoek burgemeester Tjarda Stuik

Burgemeester Tjarda Stuik bracht op 28 november 2024 een kennismakingsbezoek aan de adviesraad. In een open gesprek werd op ontspannen wijze wederzijds informatie uitgewisseld. Tjarda toonde zich betrokken, was zeer belangstellend en positief over het werk en de inzet van de adviesraad.

Pijnpunten

Het ICT-beheer valt in principe onder de secretariële/administratieve ondersteuning, maar tot nu toe wordt er niet veel aan gedaan, waardoor de website

www.adviesraadsociaaldomeinleiderdorp.nl onvoldoende up to date is. Helaas geeft binnen de adviesraad niemand prioriteit aan het 'vullen' en onderhouden van de website. Wellicht is er onder nieuwe adviesraadleden iemand die er plezier in heeft om dit doen.

Regionaal overleg voorzitters adviesraden

De voorzitters van de adviesraden van Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten, Zoeterwoude, Kaag en Braasem en de Bollenstreek komen minimaal twee keer per jaar bij elkaar om te spreken over beleidsinitiatieven en activiteiten binnen het sociaal domein in hun gemeente. De voorzitter van dit regionale overleg kwam de afgelopen vier jaar uit Leiderdorp. Onderwerpen die in 2024 besproken werden, zijn onder meer:

- Programmaplan Maatschappelijke zorg.
- Aanbesteding hulpmiddelen.
- Participatie jongeren.
- Welzijn en preventie.
- Intensieve jeugdhulp;
- LHBTIQ+.
- Dementievriendelijke gemeente.
- Het organiseren van een regionale bijeenkomst voor alle leden van de (aan het regio-overleg deelnemende) adviesraden in de regio. Deze kennismakings- en informatiebijeenkomst adviesraden is gepland op 8 april 2025. Het thema is 'Het niet gebruiken van sociale voorzieningen en de rol van de adviesraden'.

Nieuw en deskundigheidsbevordering

De adviesraad heeft in 2024 een tweetal zogenoemde bot-bijeenkomsten (bot: benen op tafeloverleg) georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten wordt de adviesraad informeel voorgelicht/geadviseerd over maatschappelijke onderwerpen. In het afgelopen jaar gaf de woningbouwcorporatie Rijnhart wonen voorlichting over het wonen in Leiderdorp en het

spanningsveld tussen de gemeentelijke papierwinkel en het mensenwerk van de woningbouwcorporatie.

Ook vond een bijeenkomst plaats met beleidsambtenaren waarin dieper werd ingegaan op de omgevingsvisie Leiderdorp, de jeugd in Leiderdorp en de gevoerde zomergesprekken met Leiderdorpse ouderen. Deze bot-bijeenkomsten krijgen in 2025 een vervolg.

Voor de leden van de adviesraad is ter bevordering van de deskundigheid literatuur aangeschaft.

Vooruitblik 2025

Onafhankelijkheid is voor de leden van de adviesraad een kernbegrip.

De adviesraad zal in 2025 haar eigen agenda streng bewaken en meer ruimte vrijmaken voor eigen overleg tijdens zijn vergaderingen. Daarin wil de adviesraad aandacht besteden aan de volgende onderwerpen:

- Deelname aan het proces van de DOE-agenda sociaal domein.
- Bezoeken aan buurthuizen.
- Monitoren van de effecten van diverse ingezette beleidsinitiatieven, zoals het armoedebelaid.
- Aandacht geven aan voorgenomen bezuinigingen met een weerslag op het beleid op het Sociaal Domein.
- In gesprek gaan met betrokken gemeenteraadsleden.
- Bijeenkomst organiseren met organisaties die in Leiderdorp werkzaam zijn binnen het sociaal domein.
- Contact onderhouden met Incluzio, met name LHBTIQ+-initiatieven, ontwikkelingen in de sociale agenda, toegang tot het sociaal domein, maatschappelijke zorg, beschermd wonen, ontwikkelingen rond inburgering, ouder worden, eenzaamheid en huisvesting, toenemende vergrijzing, sociale veiligheid, jongeren, mantelzorgers en vrijwilligers.
- Contact onderhouden met de Rekenkamercommissie Leiden/Leiderdorp.
- Kennismaken met jeugd- en gezinsteams.
- Informele bijeenkomsten van de adviesraad om bepaalde onderwerpen te bespreken met de benen op tafel.
- Betrekken jeugd bij beleid en advisering (samen met jeugdcoaches van Incluzio).
- Uitbouwen communicatie rond de adviesraad.
- Huisvesting verschillende doelgroepen, waaronder jongeren en ouderen (doorstroming).

Leiderdorp, maart 2025

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp

A large, bold, handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hein van der Zande'.

Hein van der Zande MBA, voorzitter